

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęstio 1. An eadem sit apud Lucam & Mattæum parabola?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Deo sese dedant, quasi vero alium in finem creati sint, quam ut Deo seruiant. Horum deterrimi seruos *legi-
morum, & pharisaeorum* contumelijs, & iniurijs affecerunt. Maior illorum est infamia; nam contemptui seruitiam addunt, quæ posteriores seruos exercent. Nempe Baptista, Apostolos; nam in illos grauius, quam in Prophetas exarserunt. Contemptores cenæ excluduntur, homicidarum ciuitas exurit, omnes tamen rebelles, si enim adesse regi in conuiuio nolebant, quomodo, si ad belli labores, ac pericula vocarentur, assisterent? Ira igitur grauissima in eos effusa est, quia vocati in societatem filij Dei, tantam neglexerunt salutem, & repellentes verbum Dei, seque iudicantes indignos vitæ æternæ, effecerunt, ut Rex miserit ad gentes, & impleret nuptias ex illis. Christum autem Sponsum dici constat, & c. 9. 15. Ioan. 3. 29. Apocal. 19. 7. Hinc & Ecclesia Sponsa Apoc. 21. 2. Ephes. 5. 25. Conuiuium in Ecclesiâ inchoatur, in cælo perficitur. Vide Augustin. contra Arian. & l. 50. Homil. hom. 32. cap. 2. qui etiam de incarnatione interpretatur.

QVÆSTIO II.

An eadem sit apud Lucam & Matthæum parabola?

§. 1. **L**ucas in circumstantijs à Matthæo dissentit. Nam ille conuiuium, Matthæus nuptias appellat. Plures seruos Matthæus, Lucas vnum habet. De seruis pulsatis, & occisis, nihil Lucas meminit. Itaque multi diuersam esse parabolam arbitrantur. ut Augustinus l. 2. de consensu Euangelistarum. Greg. hom. 38. in Euang. D. Thom. Barradius. Abulensis rationibus nondecim probare nititur, diuersas esse parabolas. Et quamuis responderi ad aliquas fateatur posse, concedit tamen non posse ad omnes. Et forte ad eas omnes responderi potest, quas ille adducit; nam præcipuam, quæ rem necessario conuincit, omittit. Eandem putat Iren. l. 4. c. 70. & 76. & Maldonatus, multiq; alij viri docti, qui de circumstantijs conciliandis laborant.

§. 2. Diuersam esse, aut vnā diuerso tempore, & loco narratam, ex sacris literis posse demonstrari, mihi planè persuadeo. Nam illa quam Lucas recenset in Galilæa & in conuiuio narrata est, hæc, de qua Matthæus agit, Ierosolymis, & in Templo. Hæc duo si probentur, facile constabit, non eodem tempore recitatam, nec ideo mirum, si circumstantijs differant.

De hac ergo constat Ierosolymis habitam, non in conuiuio. Nam cap. 21. 23. ingressum in templum, rogant Pharisei in qua potestate ista faciat, quibus ille aliam quæstionem subiungit de Baptismo Ioannis. & v. 28. Parabolam de duobus filiis refert statim eodem tempore. & v. 33. subdit, aliam parabolam audite, Homo erat Paterfamilias, &c. absoluta, cap. 22. respondens iterum in parabolis eis, dixit simile factum est regnum cælorum homini regi. Hæc ergo nectitur cum illis quæ in templo dictæ sunt, & particula; iterum indicat illas præcessisse, hanc sequi, at priores in templo dictæ sunt, post solennem ingressum ergo hæc quoq; post illud tempus dicta est. Non enim diceret Euangelista nunc, iterum in parabolis Christum loqui, si id quod in iterato sermone recensetur, iam ante in Galilæa dictum fuit, & nunc non dicitur.

Deinde hæc parabola immediatè cohæret cum disputatione de censu dando. n. 15. Tunc abeuntes Pharisei, & in illo die accesserunt ad eum Sadducei versu 23. & Pharisei audientes quod silentium imposuisset Sadducei v. 34. de mandato maximo quæstionem proponunt; Hæc enim videmus non modo textui coniungi, sed etiam particulis, quæ indicent eodem tempore dicta esse.

Deniq; post ista, nemo fuit eum ausus amplius interrogare, at vero crebro post illam parabolam in Galilæa habitam interrogatus est. Post hoc autem abeuntibus Phariseis parabolas ad turbas dicit. cap. 23. & cap. 24. egreditur de templo. Non igitur quicquam horum in conuiuio dictum est, nec illo extremo tempore quisquam eum ad conuiuium Ierosolymis inuauit. Constat igitur de huius parabole tempore quod fuit inter diem Palmaram, & Passionis.

Probandum etiam, Parabolam, quam Lucas habet, in Galilæa dictam. Hoc ex cap. 14. constat. Nam *gressus est Iesus in domum Principis Sacerdotum ut panem manducaret, & versu 15. cum quidam ex discumbentibus dixisset, Beatus qui manducabit panem in regno Dei, ipse dixit ei; Homo quidam fecit magnam, &c.* Hoc autem conuiuium fuit in Galilæa. Nam c. 17. vadit in Ierosolam per Samariam & Galilæam. Itaq; ante fuit in Galilæa, aut remotiore loco. Deinde post parabolam hanc in Luca sequitur: *Ibant autem turba multa, comes, & conuersus dixit ad illos. Si quis venit ad me, & non eduxerit, & matrem, &c.* Hæc autem verba, de abnegatione & cruce tollendâ, sunt immediatè coniunctam, cum parabola, quæ est apud Lucam; at illa dicta sunt in Galilæa, ut constat ex 11. Matthæi. Postquam enim illa dixit: c. 11. subiungit: *Et factum est cum consummasset Iesus præcipiens duodecim discipulis suis, transiit inde, prædiceret, & prædicaret in ciuitatibus eorum.* At sane post hanc parabolam in Matthæo nullis in ciuitatibus amplius docuit.

§. 3. Mittit exercitus v. 7. nam postea tota ditio destructa est. Nec ideo tamen Deus est auctor peccati, nam ad legitimam pœnam exigendam mittit, occisa sunt vndecies centena millia.

Reiecit sunt illi quia indigni fuerunt, & liberalitati inuitantis resisterunt. Non minus tamen etiam alij fuerunt indigni. Sed sua eos bonitate vocauit, non habuit aliena malitiæ rationem.

Horum in locum vocat, v. 9. omnes. Hoc est in vniuersum omnes, alium alio modo, omnes tamen vniuersum, mo causati possit se nunquam vocatum, alios per Doctores, alios per Miracula, alios per Angelos, multos per internos instinctus. Nec in horribili illa die inuenietur, qui præter cætera peccata, non oblatam gratiam non repudiari, & vocantem non spreuerit. Grauiusne potro etiam publice in hac vita puniri solent, qui sæpe vocantem sæpe contempserunt. Qui admissum reiecerunt. Eâ enim causâ integras prouincias sub tyrannorum potestatem redactas videmus.

VERSUS 10.

Et egressi serui eius in vias congregauerunt omnes, quos inuenerunt, malos & bonos, & impleta sunt nuptiæ discumbentium.

QVÆSTIO I.

Quomodo vocauit bonos, & malos?

§. 1. **Q**uæstionem proponit Augustinus, l. de fide, & operibus, c. 17. Antè vocationem enim, extra Ecclesiam nemo est bonus. Respondet vero ad duxerunt serui bonos, & malos, siue quia laterent, siue quia iam adducti & intromissi appaerent: Siue bonos & malos, in dictum est secundum humanam quandam conuersationem, in qua etiam qui nondum crediderunt, vel laudari vel vituperari solent, & paulò post de illis apud quos discipuli manere iubentur. Profecto ille dignus quis erit, nisi qui existimatione suorum ciuium bonus habebitur? & quis indignus, nisi qui malus illis innotuerit? Eos autem

Diuersam
Parabolam
multi putant.

Hæc in vrbe
Ierosolymorum,
illa in
Galilæa est
dicta.